

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره چاپ 1338

شماره ثبت 556

دوره دهم - سال سوم

تاریخ چاپ 1398/1/17

یک شوری

لایحه مشارکت عمومی - خصوصی

کمیسیون‌های ارجاعی

اصلی: عمران

فرعی:

کلیه کمیسیون‌های تخصصی و کمیسیون ویژه
حمایت از تولید ملی و نظارت بر اجرای سیاست‌های
کلی اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسی

متن سوابق قانونی به دلیل حجیم بودن، جداگانه چاپ می‌شود.

معاونت قوانین

باسمه تعالی

شماره: 53882/145016

تاریخ: 1397/11/1

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه «مشارکت عمومی - خصوصی» که به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور در جلسه 1397/9/18 هیأت وزیران با قید یک فوریت به تصویب رسیده است، جهت طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

حسن روحانی

رئیس جمهور

مقدمه (دلایل توجیهی):

با عنایت به لزوم استفاده از سازوکار مشارکت عمومی - خصوصی به عنوان روشی کم‌هزینه و کارآمدتر در مقایسه با شیوه سنتی تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و نیاز به بستر قانونی مناسب برای اجرای طرحها به شیوه مشارکت عمومی - خصوصی و شفافیت در خصوص تعهدات دولت و تعیین حقوق و مسئولیت‌های طرفین مشارکت و اصول حاکم بر تخصیص خطرپذیری و به منظور رفع نقایص و ابهامات قوانین موجود در این زمینه، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

عنوان لایحه:

مشارکت عمومی - خصوصی

فصل اول - کلیات

ماده ۱- در این قانون، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف - سازمان: سازمان برنامه و بودجه کشور.

ب - طرف عمومی: قوای سه‌گانه جمهوری اسلامی ایران اعم از وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات، شرکتهای دولتی و وابسته به دولت، نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی و واحدهای وابسته به آن نظیر شهرداری‌ها و دهیاری‌ها، مؤسسات انتفاعی و مؤسسات اعتباری دولتی و وابسته به دولت، مؤسسات، شرکتهای واحدهای عهده‌دار ارائه خدمات عمومی از جمله شرکتهای آب و فاضلاب شهری، دستگاهها و واحدهای دیگری که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است و نهادهای زیر نظر مقام معظم رهبری از جمله تولیت آستان‌های مقدس و نیروهای مسلح با اذن معظم‌له.

پروژه تأسیس می‌شود. سرمایه‌ی ثبتی شرکت سهامی خاص و یا آورده طرف خصوصی در شرکت پروژه براساس فراخوان تعیین می‌شود.

ح - بهای تمام‌شده واحد محصول پروژه: کلیه هزینه‌های ثابت و متغیر و هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم فعالیت‌های موردنیاز برای تولید و ارائه محصول پروژه (اعم از تأمین مالی، مدیبری، مطالعات، طراحی،

احداث، توسعه، تجهیز، بهره‌برداری، تعمیر و نگهداری و نوسازی، هزینه‌های قانونی، هزینه‌های سکه‌های محتمل) با در نظر گرفتن چرخه عمر کامل پروژه، تقسیم بر مجموع کل محصول (کالای خدمت) ارائه‌شده توسط پروژه.

خ - شورای ملی راهبری: شورای ملی راهبری مشارکت عمومی - خصوصی موضوع ماده (۴) این قانون.

د - کارگروه: کارگروه توسعه مشارکت عمومی - خصوصی موضوع ماده (۷) این قانون.

ذ - تأمین مالی: تجهیز و تدارک منابع مالی از نظام مالی داخلی و یا خارجی برای اجرای پروژه متناسب با چرخه عمر آن در چهارچوب این قانون.

ماده ۲ - اصول حاکم برای تبیین و تفسیر این قانون به شرح زیر است:

الف - فرصت برابر و ایجاد رقابت: طرف عمومی باید شرایط دسترسی آزاد به اطلاعات هر پروژه را فراهم کند و هر متقاضی سرمایه‌گذاری بتواند در فرآیندی رقابتی و شفاف در مراحل انتخاب طرف خصوصی حاضر شود.

ب - رفتار برابر: طرف عمومی و طرف خصوصی در چهارچوب‌های حقوقی و قراردادی در جای‌گاه برابر قرار دارند.

پ - تناسب در تسهیم مسؤلیت و خطرپذیری (ریسک): در اسناد قراردادی مسؤلیت‌ها و خطرپذیری (ریسک)‌های پروژه متناسب با اهداف آن بین طرفین مشارکت تخصیص می‌یابد.

ت - استفاده کارآمد از منابع مالی بخش عمومی: منابع مالی بخش عمومی به نحوی مورد استفاده قرار گیرد که در خصوص مقرون به صرفه بودن تعهدات مالی بخش عمومی اطمینان حاصل شود.

ث - استفاده کارآمد از ظرفیت فنی و مدیریتی بخش خصوصی: بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت و توان فنی، اجرائی و مدیریتی بخش خصوصی در راستای افزایش دانش و مهارت، ایجاد خلاقیت و نوآوری، اشتغال‌زایی و بهبود کمیّت و کیفیت کالاها و خدمات.

فصل دوم - سیاست‌گذاری برای توسعه مشارکت عمومی -

خصوصی

ماده ۳- طرف عمومی موظف است برای اجرای پروژه‌های جدید و اتمام و بهره‌برداری پروژه‌های نیمه‌تمام، تکمیل‌شده و در حال بهره‌برداری خود استفاده از روشهای مشارکت عمومی - خصوصی را در اولویت قرار دهد. طرف عمومی موظف است برای پروژه‌های جدید از طریق فراخوان عمومی اقدام کند. در صورت عدم وجود متقاضی پس از دو نوبت فراخوان، طرف عمومی پیشنهاد پروژه جدید را به همراه مطالعات توجیهی در چهارچوب ماده (۲۳) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن برای اخذ مجوز و تأمین اعتبار به سازمان ارسال می‌کند.

فصل سوم - ساختار و فرآیند اجرائی

ماده ۴- به منظور توسعه مشارکت، هدایت و نظارت عالی به بر مشارکت عمومی - خصوصی و تنظیم سیاست‌ها و مقررات برای تصویب هیأت وزیران، شورای ملی راهبری با عضویت رئیس سازمان (رئیس شورا)، وزیر امور اقتصادی و دارایی، معاون حقوقی رئیس جمهور، رئیس سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، رئیس اتاق تعاون ایران، رئیس شورای هماهنگی تشکلهای مهندسی، حرفه‌ای و صنفی کشور، دو نفر از وزرا به انتخاب هیأت وزیران، وزیر یا بالاترین مقام دستگاه مرکزی حسب مورد و دو نفر صاحب نظر از بخش خصوصی با انتخاب رئیس سازمان تشکیلی می‌شود.

تبصره - دبیرخانه این شورا در سازمان مستقر می‌باشد و دبیر آن از بین معاونان سازمان توسط رئیس شورا تعیین می‌شود و در جلسات شرکت می‌کند.

ماده ۵- سازمان، مسؤلیت مدیریت و هماهنگی برای پیشبرد مشارکت عمومی - خصوصی در سطح کشور را به عهده دارد و مهمترین وظایف آن در اجرای این قانون به شرح زیر است:

الف - حصول اطمینان از انضباط مالی مشارکت عمومی - خصوصی و رعایت تناسب تعهدات هر دستگاه اجرائی با بودجه آن.

ب - ظرفیت‌سازی در بخش عمومی و خصوصی و ایجاد سازوکار لازم جهت آموزش و توسعه آن.

پ - بسترسازی و تسهیل فرآیندهای اخذ مجوزها.

ت - هماهنگی بین دستگاههای اجرائی و پیگیری از آنها.

ث - تهیه دستورالعمل‌ها و راهنماهای لازم برای توسعه مشارکت،

تبیین قانون و پاسخ‌گویی به استعلامات و ابهامات.

ج - تدوین برنامه کلان و بخشی توسعه مشارکت با همکاری دستگاه مرکزی.

چ - تشکیلی و اداره دبیرخانه شورای ملی راهبری.

تبصره - اطلاع رسانی، فرآیند انتخاب طرف خصوصی، فرآیند انعقاد و اجرای قرارداد مشارکت و تعویضات آن از طریق سامانه به صورت برخط و الکترونیکی انجام می شود.

ماده ۶- حصول اطمینان از توجیه فنی، اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی پروژه و تصویب آن در مراجع ذی ربط، اولویت بندی و انتخاب پروژه، اعلام استانداردهای مورد قبول و کم و کیف محصول مورد نیاز، تهیه و یا نظارت بر تهیه طرح امکان سنجی و الگوی (مدل) مالی اولیه پروژه، انجام کلیه مراحل فراخوان و انعقاد قرارداد و پایش اجرای پروژه بر عهده طرف عمومی است.

تبصره ۱- در هر یک از دستگاههای مرکزی و دستگاههای اجرائی ملی و استانی تابع، واحدی مشخص، راهبری و نظارت بر پروژه های مشارکت را بر عهده خواهد داشت.

تبصره ۲- طرف عمومی مجاز است بخشی از اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای خود را برای انجام مقدمات فرآیند اجرائی مشارکت و انجام مطالعات و تهیه گزارش های مربوط اختصاص دهد.

ماده ۷- کارگروه توسعه مشارکت عمومی - خصوصی، به عنوان رکن اصلی انتخاب طرف خصوصی، با عضویت بالاترین مقام اجرائی طرف عمومی یا یکی از معاونان وی به عنوان رئیس، نماینده سازمان به انتخاب رئیس سازمان، مسؤول واحد توسعه مشارکت عمومی - خصوصی طرف عمومی یا مدیر مرتبط با معرفی بالاترین مقام اجرائی طرف عمومی به عنوان دبیر، مسؤول واحد حقوقی طرف عمومی و ذی حساب مربوط طرف عمومی و در صورت نداشتن ذی - حساب، بالاترین مقام مالی طرف عمومی با وظایف زیر تشکیل می شود:

الف - تصویب طرح امکان سنجی اولیه و الگوی (مدل) مالی پروژه.
ب - تصویب مفاد فراخوان و اسناد پیوست آن از جمله سنجه ها و روشهای انتخاب طرف خصوصی.

پ - تأیید گزارش ارزیابی صلاحیت متقاضیان سرمایه گذاری.

ت- تأیید گزارش ارزیابی فنی و مالی طرحهای تجاری
پیشنهادی متقاضیان سرمای‌گذار.

ث- انتخاب طرف خصوصی اول و دوم بر اساس سنج‌ها و
روشهای تعیین شده.

ج- تصمیم‌گیری در خصوص لغو یا تجدید تمام یا قسمتی از
فرآیند انتخاب طرف خصوصی.

چ- بررسی، اصلاح، رفع ابهام و اعلام نظر به طرف عمومی به منظور
ارائه پاسخ در خصوص سؤالا، اعتراض‌ها و ابهامهای متقاضیان
سرمای‌گذاری برای هر یک از مراحل فرآیند انتخاب طرف
خصوصی در هر پروژه.

ح- فرآیند انتخاب طرف خصوصی و سنج‌های کلی ارزیابی
طرف خصوصی با رعایت اصول مذکور در ماده (۲) این قانون مطابق
آیین‌نامه‌ای است که توسط سازمان تهیه می‌شود و پس از تأیید
شورای ملی راهبری به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۱- جلسات کارگروه با حضور حداقل چهار عضو رسمیت
دارد و تمام اعضای حاضر در جلسه مکلف به امضای صورتجلسات
می‌باشند. تصمیمات جلسات کارگروه با رأی اکثریت اعضا معتبر
است.

تبصره ۲- در شرکتهای دولتی به جای نماینده سازمان و مسؤول
واحد توسعه مشارکت عمومی - خصوصی طرف عمومی یا مدیر
مرتبط، هیأت‌مدیره و در نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی،
بالاترین رکن طرف عمومی اعضای جایگزین را مشخص می‌کنند.
تبصره ۳- در مورد پروژه‌های استانی اعضای متناظر کارگروه توسط
شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان تعیین می‌شود.

ماده ۸- شخص حقوقی که طی موافقتنامه با طرف عمومی در
فرآیندهای تعریف و پیدایش پروژه مشارکت و تهیه طرح
مطالعات امکان‌سنجی و الگوی (مدل) مالی اولیه پروژه و دی‌گر مراحل
فرآیند اجرائی تا حصول نتیجه و انتخاب طرف خصوصی شرکت

می‌کند، تسهیل‌گر مشارکت نامیده می‌شود. حق‌الزحمه تسهیل‌گر مشارکت ضمن پیش‌بینی در اسناد فراخوان، توسط طرف خصوصی پرداخت می‌شود. انعقاد موافقتنامه با یک تسهیل‌گر مانع از توافق با سایر اشخاص حقوقی جهت تسهیل‌گری در همان پروژه نیست و طرف عمومی موظف است با همه تسهیل‌گران به طور مشابه برخورد کند. دستورالعمل این ماده ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط سازمان تهیه می‌شود و به تأیید شورای ملی راهبری می‌رسد.

تبصره- طرف عمومی می‌تواند در چهارچوب وظایف خود، پیشنهادهای متقاضیان سرمایه‌گذاری را بررسی و در صورت تأیید مطالعات امکان‌سنجی و الگوی (مدل) طرح اولیه، طرف خصوصی را با رعایت مفاد این فصل انتخاب کند. در صورت حصول نتیجه و عدم انتخاب پیشنهاددهنده اولیه، حق‌الزحمه‌ای مشابه تسهیل‌گر توسط طرف خصوصی منتخب به وی پرداخت می‌شود. این موضوع باید در اسناد فراخوان پیش‌بینی و اعلام شود.

فصل چهارم - روشها و قراردادهای مشارکت

ماده ۹- روشهای مشارکت بر اساس تسهیلاتم خطرپذیری (ریسک) بین طرفین، مسؤولیت‌ها و وظایف و نحوه بازگشت سرمایه طرف خصوصی با رعایت بند «ث» ماده (۱) این قانون تعیین می‌شوند و شامل روشهای شناخته‌شده از جمله ساخت، بهره‌برداری و انتقال (BOT)؛ ساخت، بهره‌برداری، پرداخت اجاره به طرف عمومی و انتقال (BOLT)؛ تجهیز و بازسازی، بهره‌برداری، پرداخت اجاره به طرف عمومی و انتقال (ROLT)؛ ساخت، پرداخت اجاره به طرف خصوصی، انتقال (BLT)؛ ساخت، مالکیت و بهره‌برداری (BOO)؛ بهره‌برداری و پرداخت اجاره به طرف عمومی (OL)؛ تجهیز و بازسازی، مالکیت و بهره‌برداری (ROO)؛ مدی‌ریت بهره‌برداری و نگهداری (O&M)؛ تجهیز و بازسازی، بهره‌برداری و انتقال (ROT)؛ انتقال، بهره‌برداری و

انتقال (TOT)؛ بیع متقابل (Buy Back)؛ و یا سایر روشها متناسب با نوع پروژه می باشد.

تبصره ۱- مدت قرارداد مشارکت براساس الگوی (مدل) مالی و شرایط رقابتی در قرارداد مشخص می شود.

تبصره ۲- تشکیل شرکت پروژه برای اجرای قراردادهای پروژه الزامی و طرف عمومی که یکی از طرفین قرارداد مشارکت است، حق سهامداری در شرکت پروژه را ندارد.

ماده ۱۰- پیش بینی موارد زیر در قرارداد مشارکت الزامی است:

الف - تعیین دوره اعتبار قرارداد مشارکت و چگونگی تمدید آن.

ب - تعهدات، مسؤولیتها و وظایف طرفین.

پ - میزان، انواع و شرایط تضامین مورد نیاز طرفین.

ت - تعیین نحوه جبران خسارت ناشی از قصور هر یک از طرفین در انجام دادن تعهدات قراردادی.

ث - تعیین شرایط فسخ، تعلیق و خاتمه قرارداد.

ج - واگذاری حق انتفاع پروژه به غیر و جایگزینی طرفین قرارداد مشارکت.

چ - تعیین شرایط و محدوده تجدیدنظر در شرایط و الگوی (مدل) مالی قرارداد، چگونگی تجدیدنظر و تعیین مراجع تصویب آن.

ح - تعیین نحوه حل اختلاف در چهارچوب مفاد فصل هفتم این قانون.

خ - تعیین نحوه پایش تعهدات قرارداد برای حصول اطمینان از رعایت ضوابط و استانداردهای مربوط و تأمین سطح مورد توافق از کمیّت و کیفیت محصول (کالا و خدمت) در طول دوره مشارکت.

د - نحوه انتقال پروژه.

ذ - انواع و نحوه تسهیم خطرپذیری (ریسک) های پروژه بین طرفین.

ر- نحوه پیش‌بینی هزینه و درآمدها و شاخصهای مالی (الگوی (مدل مالی).

ز- استفاده از اشخاص صاحب صلاحیت به تشخیص طرف عمومی برای اجرای مفاد قرارداد.

فصل پنجم - تأمین مالی دوره احداث و بهره‌برداری پروژه

ماده ۱۱- در دوره احداث پروژه، تأمین مالی پروژه به عهده طرف خصوصی است و طرف عمومی در چهارچوب مفاد مواد (۱۴) و (۱۵) این قانون، تمهیدات لازم را جهت تسهیل و تسریع در فرآیندهای اجرائی تأمین مالی اعم از اخذ مجوزهای مورد نیاز و کمک به طرف خصوصی جهت اخذ تسهیلات و توثیق پروژه و قرارداد مشارکت و تضامین آن برای دریافت تسهیلات به عمل می‌آورد.

ماده ۱۲- طرف عمومی می‌تواند در چهارچوب فراخوان و مفاد قرارداد به یکی یا ترکیبی از شیوه‌های زیر در پروژه‌ها مشارکت کند:

الف - وجوه تکمیلی: تأمین بخشی از منابع مالی مورد نیاز در راستای توجیه‌پذیری مالی پروژه که در فراخوان پروژه مشخص و در چهارچوب قرارداد تعهد، در قالب کمکهای فنی - اعتباری پرداخت می‌شود.

ب - آورده غیرنقدی: اموال منقول و غیرمنقول اعم از پروژه‌های طرحهای نیمه‌تمام، زمین و تجهیزات.

پ - خرید محصول - خدمت: تعهد خرید تمام یا بخشی از محصول/ خدمت، پرداخت مابه‌التفاوت بهای تمام‌شده محصول با قیمت بازار براساس الگوی (مدل مالی منضم به قرارداد مشارکت با بهای پرداختی استفاده - کنندگان، پرداخت سرانه محصول پروژه تا سقف بهای تمام‌شده محصول برای طرف عمومی، پرداخت بر مبنای در دسترس بودن محصول پروژه براساس کیفیّت و کمیّت مشخص شده و پرداخت بهای ظرفیّت پروژه.

ت - سایر تعهدات طرف عمومی: سایر تعهدات و ریسک‌های که طرف عمومی به موجب فراخوان در چهارچوب قرارداد به عهده می‌گیرد، از جمله ارائه تسهیلات در قالب وجوه اداره‌شده.

ماده ۱۳- طرف عمومی مکلف است، جهت ایفای تعهدات خود منابع مالی لازم را پیش‌بینی و پرداخت کند. تعهدات مالی طرف عمومی مطابق مفاد قرارداد مشارکت، مقدم بر سایر تعهدات مالی وی بوده و از محل اعتبارات و ردیف‌های مصوب مربوط در قوانین بودجه سنواتی و در مورد شرکت‌های دولتی از محل بودجه مصوب سالانه تأمین و از طریق روش‌های متداول از قبیل گشایش اعتبار اسنادی مطابق برنامه زمانی یا در چهارچوب مفاد ماده (۱۷) این قانون پرداخت می‌شود.

ماده ۱۴- برای ارائه خدمات مالی به انواع قراردادهای پروژه‌های مشارکت از قبیل اعطای تسهیلات توسط بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، انواع ضمانتنامه، توثیق پروژه و قرارداد مشارکت و گشایش اعتبارات اسنادی ارزی و ریالی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، ضوابط و شرایط مربوط را متناسب با اصول موضوع ماده (۲) این قانون به‌روزرسانی و ابلاغ کند.

تبصره ۱- بانکها مکلفند قراردادهای مشارکت از قبیل خرید تضمینی کالاها و خدمات تولیدشده بخش غیردولتی منعقدشده با طرف عمومی و پروژه را بر اساس ضوابط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به عنوان تضمین‌های قابل قبول برای اعطای تسهیلات بانکی به طرف خصوصی بپذیرند.

تبصره ۲- در قراردادهای مشارکتی که برای تأمین مالی آن از منابع صندوق توسعه ملی استفاده می‌شود، صندوق توسعه ملی مکلف است تسهیلات ارزی بلندمدت اعطاء کند و پروژه و قرارداد مشارکت تضامین آن را به عنوان وثیقه بپذیرد.

ماده ۱۵- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است شرایط و ضوابط استفاده از ظرفیتهای بازار سرمایه برای تأمین مالی قراردادهای مشارکت اعم از انتشار اوراق مالی اسلامی، اوراق بهادارسازی درآمدهای آتی، ایجاد شرکتهای تأمین سرمایه تخصصی، تأسیس صندوق پروژه و استفاده از حقوق شرکت پروژه و منافع پروژه برای انتشار اوراق بهادار را متناسب با اصول موضوع ماده (۲) این قانون ظرف شش ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون تهیه و به تصویب شورای عالی بورس و اوراق بهادار برساند.

فصل ششم - خطرپذیری (ریسک)ها و تضامین

ماده ۱۶- به منظور حصول اطمینان از ایفای تعهدات، طرفین تضامین معتبری را در اختیار یکدیگر قرار می دهند. میزان، انواع و شرایط این تضامین در چهارچوب آیین نامه ای است که ظرف شش ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون به پیشنهاد سازمان و با همکاری

وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران و تأیید شورای ملی راهبری به تصویب هیأت وزی ایران می رسد.

ماده ۱۷- به منظور ارائه تضامین برای پوشش تعهدات طرف عمومی از جمله وجوه تکمیلی، خرید محصول، جبران خسارت ناشی از قصور طرف عمومی و بهای انتقال، صندوق ضمانت تعهدات طرف عمومی با استفاده از منابع زیر ایجاد می شود:

الف - ده درصد (۱۰٪) از منابع ورودی سالیانه صندوق توسعه ملی به صورت ارزی و ریالی.

ب - معادل بیست درصد (۲۰٪) از سرجمع اعتبارات طرحهای تملک داراییهای سرمایه ای از محل درآمدهای عمومی، متناسب با تخصیص اعتبارات طرحهای مذکور.

پ- خالص درآمد طرف عمومی (وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی) حاصل از پروژه‌های مشارکت با تشخیصی ص سازمان برنامه و بودجه کشور و بر اساس الگوی (مدل) مالی مصوب.

ت- درآمد حاصل از کارمزد ارائه خدمات و سود سپرده‌گذاری منابع صندوق.

ث- اقساط وصولی از محل وجوه اداره شده قوانین بودجه سالانه. تبصره ۱- صندوق، مؤسسه عمومی غیردولتی وابسته به سازمان است.

تبصره ۲- هیأت امنای ای-ن صندوق متشکل از رئیس سازمان، رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، وزیر امور اقتصادی و دارایی، نیرو، نفت، راه و شهرسازی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد. شرایط و مقررات فعالیت، ارکان، منابع، مصارف و انحلال صندوق، وظایف و اختیارات هیأت امنای و هیأت عامل، به موجب اساسنامه‌ای است که به پیشنهاد سازمان به تصویب هیأت وزی‌ران می‌رسد.

تبصره ۳- درآمد صندوق از هرگونه مالیات و عوارض معاف است. تبصره ۴- در صورتی که طرف عمومی (وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی) تعهدات خود را در موعد مقرر ایفا نکند، صندوق ضمانت تعهدات طرف عمومی نسبت به پرداخت تعهدات در وجه طرف خصوصی اقدام می‌کند و سازمان مکلف است معادل مبلغ پرداخت شده به اضافه سود معادل شاخص هزینه‌های عمرانی دولت را در بودجه سال آینده از سرجمع بودجه مربوط به طرف عمومی کسر و به منابع ورودی صندوق در آن سال اضافه کند.

تبصره ۵- سایر طرفهای عمومی (غیر از وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی) در چهارچوب آیین‌نامه‌ای که به تصویب هیأت امنای صندوق مذکور می‌رسد می‌توانند با سپرده‌گذاری در منابع صندوق از ضمانتنامه‌های صندوق استفاده نمایند.

ماده ۱۸- متقاضی سرمایه‌گذاری خارجی که مجوز سرمایه‌گذاری خارجی موضوع ماده (۶) قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۱۳۸۱/۳/۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن را دارا می‌باشد و در پروژه‌های مشارکت عمومی - خصوصی به عنوان طرف خصوصی انتخاب شده است، می‌تواند با هماهنگی سازمان سرمایه‌گذاری کمکهای اقتصادی و فنی ایران، از خدمات تضمین و پوشش خطرپذیری (ریسک)های غیرتجاری مؤسسه تضمین سرمایه‌گذاری چندجانبه بانک جهانی (MIGA) و سایر مؤسسات بین-المللی تضمین سرمایه‌گذاری چندجانبه از جمله شرکت اسلامی بیمه سرمایه‌گذاری و اعتبار صادراتی بانک توسعه اسلامی (ICIEC) طبق شرایط و ضوابط مؤسسه‌های مذکور، بهره‌مند شود.

ماده ۱۹- سرمایه‌گذاران خارجی مانند سرمایه‌گذاران داخلی از تمامی روشهای مشارکتی و مزایای تضامین و حمایت‌های این قانون برخوردار خواهند بود. استفاده از مزایا و حمایت‌های قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی، توسط سرمایه‌گذاران خارجی با رعایت ترتیبات مقرر در قانون مذکور قابل انجام است.

ماده ۲۰- به منظور رتبه‌بندی پروژه‌ها و اعتبارسنجی طرفین مشارکت، دولت مکلف است ترتیبات لازم را برای تشکیل مؤسسات اعتبارسنجی غیردولتی یا استفاده از ظرفیت مؤسسات موجود به عمل آورد. آیین‌نامه اجرائی این ماده مشتمل بر چهارچوب و ضوابط فعالیت مؤسسات مذکور، ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

فصل هفتم - حل اختلاف

ماده ۲۱- اعتراض به فرآیند انتخاب طرف خصوصی و حل اختلاف بین طرفین قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی مطابق آی-ن-نامه‌ای است که به پیشنهاد سازمان و وزارت امور اقتصادی و دارایی و پس از أخذ نظرات اتاقهای بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و تعاون ایران به تصویب هیأت وزی‌ران می‌رسد.

ماده ۲۲- قوه قضائیه موظف است با توجه به حجم مسائل حقوقی و اختلافات موضوع این قانون، شعبه‌ی شعبی خاص در دادگاهها و در صورت لزوم در دادرها با رعایت صلاحیت‌های قانونی برای رسیدگی اختصاص دهد. رسیدگی به دعاوی موضوع این قانون خارج از نوبت می‌باشد. قضات این شعب باید دوره‌های مصوب جهت آموزش‌های تخصصی را گذرانده باشند.

تبصره - شرایط قضات دادرها و دادگاهها و همچنین دوره‌های آموزشی تخصصی به موجب آی-ن-نامه‌ای است که ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط وزارت دادگستری و با همکاری سازمان تهی‌ه و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

فصل هشتم - مقررات عمومی

ماده ۲۳- قراردادهای مشارکت مشمول ماده (۴۱) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴/۴/۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن نمی‌باشد و به جای پرداخت درصد مشخصی از مبلغ قرارداد، به صورت علی‌الرأس به سازمان تأمین اجتماعی، پرداخت حق بیمه صرفاً بر اساس فهرست افراد بیمه‌شده می‌باشد. اعمال هرگونه روشی دیگری از روش موضوع این ماده ممنوع است.

ماده ۲۴- هزینه‌های مستقیم و بالاسری پروژه‌ها به شرح زیر جزء هزینه‌های قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود:

الف - بهای تمام‌شده احداث پروژه.

ب - سود حاصل از سرمای‌گذاری در دوران قبل از بهره‌برداری از پروژه.

پ- هزینه‌های مربوط به نگهداری از پروژه که به بهای تمام‌شده منظور می‌شود.

ت- سود حاصل از سرمایه‌گذاری در دوران بهره‌برداری.
تبصره- تعیی‌ن مصادیق هزینه‌های قابل قبول طرح یا پروژه‌های عمرانی مورد مشارکت یا واگذاری به موجب آی‌ن‌نامه‌ای است که ظرف سه‌ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن آی‌ن قانون به پی‌شنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هی‌أت وزی‌ران می‌رسد.

ماده ۲۵- در راستای تسهیل و تسریع، طرف عمومی می‌تواند مجوزها و مشوقهای زی‌ر را به طرف خصوصی ارائه کند. آی‌ن مشوقها فقط در صورتی برای طرف عمومی تعهدآور است که در اسناد فراخوان و مفاد قرارداد مشارکت پی‌ش‌بینی شده و سازوکار آن مشخص باشد:
الف- حمایت از صادرات محصول.

ب- پوشش خطرپذیری (ریسک) نرخ ارز حسب مورد.
پ- تعدیل نرخ خرید محصول براساس شاخصهای بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ت- در صورت از بی‌ن رفتن توجیه فنی و اقتصادی پروژه با کاربری مصوب و ضرورت تغی‌ر کاربری جهت ای‌جاد جذابیت برای سرمایه‌گذاری، ای‌جاد کاربری‌های چندگانه و تأسیسات جانبی اقتصادی با حفظ کاربری اصلی پروژه با رعایت سای‌ر مقررات مجاز است. مجوز تغی‌ر کاربری اصلی پروژه با درخواست طرف عمومی و تأی‌د سازمان امکان‌پذیر است.

ث- طرف عمومی می‌تواند با همکاری دستگاه مرکزی ذی‌ربط برای جذاب نمودن پروژه‌های دی‌ربازده و ورود سرمایه‌گذاران با توان مالی مناسب، پروژه‌های خود و واحدهای تابع دستگاه مرکزی را به صورت ترکیبی در قالب یک بسته سرمایه‌گذاری برای ارائه به سرمایه‌گذاران در نظر بگی‌رد. دستگاه مرکزی فرآی‌ند اجرائی آی‌ن قبیل‌ بسته‌های سرمایه‌گذاری را تعیی‌ن می‌کند.

ج- در صورتی که مشوقه‌های دی‌گر متناسب با نی‌از پروژه برای تسهیل مشارکت طرف خصوصی ضروری باشد، با پی‌شنهاد طرف عمومی و تأیید آن توسط بالاترین مقام اجرائی دستگاه مرکزی در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط قابل استفاده است.

ماده ۲۶- طرف عمومی موظف است تمام مسؤولیت مدنی، محکومیت جزایی مالی، محکومیت به جبران ضرر و زیان ناشی از جرم و هر محکومیت قابل تقویم به جزای نقدی کلیه مسؤولان و مجریان طرف عمومی در مشارکت عمومی- خصوصی را در قبال خطاهای غیر عمد آنان، چه به عنوان مسؤولیت جمعی و چه به عنوان مسؤولیت انفرادی، به هزینه خود نزد یک یا چند شرکت از شرکتهای بیمه به نحوی بیمه کند تا کلیه هزینه‌ها و خساراتی را که هر یک از مسؤولان و مجریان تحت هر یک از عناوین مذکور ملزم به پرداخت آن می‌شوند، توسط بیمه‌گر پرداخت شود. در صورتی که مسؤولان و مجریان طرف عمومی برای دفاع از خود در محاکم، وکیل‌ی را به استخدام درآورند پرداخت حق‌الوکاله بر عهده طرف عمومی است.

آی‌ین‌نامه اجرائی ای‌ن ماده ظرف شش‌ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن ای‌ن قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و با همکاری سازمان تهیه و به تصویب هیأت وزی‌ران می‌رسد.

ماده ۲۷- متناسب با انواع روشهای مشارکت، موضوع ماده (۱۲) ای‌ن قانون، حق مالکیت و بهره‌برداری از زمین، مستحدثات و تجهی‌زات پروژه و انتقال آن، در قرارداد مشارکت تعی‌ین می‌شود.

در پروژه‌های که مالکیت آن به صورت دائمی در اختیار طرف خصوصی قرار می‌گیرد، طرف خصوصی بعد از انعقاد قرارداد حق تعی‌یر کاربری را خارج از چهارچوب قرارداد ندارد و در صورتی که پروژه

بر اساس شرایط تفاهم‌شده در قرارداد مشارکت اجراء نشود، مالکیت به طرف عمومی اعاده می‌شود. سازمان ثبت اسناد و املاک کشور ای‌ن شرایط را در زمان ارائه سند قطعی به نام طرف خصوصی منظور می‌کند

و شهرداری‌ها و سایر مراجع ذی‌ربط موظف به رعایت این شرایط می‌باشند.

ماده ۲۸- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، استانداردها و روشهای حسابداری و حسابرسی ویژه قرارداد مشارکت و شرکت پروژه را تعیین و برای اجراء، ابلاغ کند.

ماده ۲۹- احکام این قانون از تاریخ لازم‌الاجراء شدن آن تا زمانی که در قوانین بعدی نسخ یا اصلاح آنها تصریح نشود، معتبر خواهد بود. قوانین و مقرراتی که در زمان فراخوان طرحهای مشارکت عمومی - خصوصی (از جمله پروژههای بخش راه و ترابری) معتبر است، حاکم بر قرارداد مشارکت خواهد بود و اصلاحات آنها قابل تسری به قراردادهای قبلی نمی‌باشد.

تبصره ۱- اجراء طرحهای بنگاهها و فعالیتهای گروه (۳) قانون اجراء سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۷/۳/۲۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن با استفاده از روش مشارکت ساخت، بهره‌برداری و انتقال و سایر روشهایی که منجر به واگذاری مالکیت به بخش غیردولتی نشود، مجاز است.

تبصره ۲- دولت می‌تواند در سرمایه‌گذاری، بهره‌برداری و توسعه حوزه‌های سلامت، آموزش و تحقیقات و فرهنگ، موضوع تبصره (۲) بند «ج» ماده (۳) قانون اجراء سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی از ظرفیت این قانون استفاده کند.

تبصره ۳- این قانون، نافی اختیارات خاص موضوع قانون احداث پروژه‌های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانکها و سایر منابع مالی و پولی کشور مصوب ۱۳۶۶/۸/۲۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن نیست.

رئیس‌جمهور

وزیر امور اقتصادی و دارایی

هیأت‌رئسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (4)

قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب 1389/3/25 نظر

معاونت قوانین در مورد لایحه مشارکت عمومی - خصوصی تقدیم می‌شود.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (2) و (4) ماده (4) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب 1389/3/25 نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌شود:

۱- سابقه تقدیم:

ماده 130 - C قبلاً تقدیم نشده است.

- £ قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در £ مجلس/ £ کمیسیون (موضوع اصل 85 قانون اساسی) رد شده و اینک:

£ با تغییر اساسی
£ با تقاضای کتبی 50 نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)

£ پیش از انقضاء شش ماه
£ بدون تغییر اساسی

£ با انقضاء شش ماه
£ با تقاضای کتبی کمتر از 50 نفر از نمایندگان

مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس £ می‌باشد.

£ نمی‌باشد.

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

£ رعایت شده است.

در لایحه تقدیمی آیین‌نگارش قانونی و ویرایش ادبی £ رعایت شده است. (با نظر کارشناسی)

C رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود

۳- از نظر آیین‌نامه داخلی مجلس (شکلی):

الف - ماده 127 -

اول - موضوع و عنوان مشخص C دارد.
£ ندارد.

دوم - دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه C دارد.
£ ندارد.

سوم - موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان C دارد.
£ ندارد.

ب - ماده 132 - امضاء مقامات مسؤول را C دارد.
£ ندارد.

ج - ماده 138 - لایحه تقدیمی دارای £ یک موضوع است و پیشنهاد آن به عنوان £ ماده واحده مواجهه با ایراد C نمی‌باشد.
C بیش از یک موضوع £ مواد متعدد C می‌باشد.

۴- در اجرای بند(۴) ماده(۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور
مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

اول: از نظر قانون اساسی؛

لایحه تقدیمی با قانون اساسی بطور کلی مغایرت C ندارد.

C دارد، اصل/ اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود

دوم: از نظر سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز؛

لایحه تقدیمی با سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز مغایرت C ندارد.

C دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود

سوم: از نظر قانون برنامه؛

لایحه تقدیمی با قانون برنامه مغایرت C ندارد.

C دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

چهارم: از نظر آیین‌نامه داخلی مجلس (ماهوی)؛

الف- لایحه تقدیمی با قانون آیین‌نامه داخلی مجلس مغایرت C ندارد.

C دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

C شده است.

ب- ماده 140- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی C نشده است، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

ج- ماده 181- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب C نمی‌شود و نیاز به C رأی نمایندگان C ندارد.
 C می‌شود C

تعداد دو برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیر کل تدوین قوانین

۵- لایحه تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند(۵) اصل(۱۵۶) قانون اساسی مغایرت C ندارد.
 C دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

- 1- عنوان لایحه بسیار کلی بوده و مانع ورود موضوعات دیگر نمی‌باشد. پیشنهاد می‌شود عنوان به شرح زیر اصلاح شود:
«لایحه مشارکت بخش عمومی - خصوصی در اجرای طرحها»
- 2- در مقدمه لایحه تقدیمی علاوه بر اینکه اهداف، ضرورتها و ادله توجیهی به خوبی تبیین نشده به دلایل یک فوریتی بودن آن نیز اشاره نشده است.
- 3- تبویب این لایحه نیازمند بازنگری است به عنوان مثال فصل دوم فقط یک ماده دارد، که این خلاف اصول نگارش متون قانونی است. پیشنهاد می‌شود به جای «فصل» از «مبحث» استفاده شود.
- 4- در بند «ب» ماده (1) حصری یا تمثیلی بودن نهادهای تولید آستان‌های مقدس و نیروهای مسلح محل ابهام است. هرچند عبارت «از جمله» افاده معنای تمثیلی بودن می‌کند ولی سیاق جمله معنای حصر می‌دهد که این ابهام باید مرتفع شود.
- 5- جزء دوم بند «ث» ماده (1) در بردارنده حکمی در خصوص لزوم تعیین شرایط قرارداد مشارکت است که با هدف ماده (1) که در مقام شرح اصطلاحات است مغایر است و مناسب است این قسمت به ذیل ماده (10) منتقل شود.
- 6- استفاده از واژه‌های بیگانه نظیر «پروژه» بدون درج معادل فارسی آن در جای جای متن دیده می‌شود که با اصل پانزدهم (15) قانون اساسی مغایر است.
- 7- در انتهای بند «ح» ماده (1) عبارت «مجموع کل محصول» مبهم است اگر منظور «قیمت کل محصول» است لازم است بعد از کلمه «کل» کلمه «قیمت» درج شود.
- 8- در بندهای «خ» و «د» ماده (1)، برای تعریف شورای ملی راهبری و کارگروه، ارجاع به مواد بعدی شده است که این امر خلاف اصول نگارش متون قانونی است و بهتر است به جای ارجاع، یک تعریف کلی از این دو مورد در این بندها ارائه شود و به تبع آن عبارتهای «موضوع ماده 4 این قانون» و «موضوع ماده 7 این قانون» حذف شود.
- 9- در ماده (3)، طرف عمومی موظف است برای پروژه‌های جدید از طریق فراخوان عمومی اقدام نماید. لازم است در خصوص پروژه‌های نیمه‌تمام، تکمیل شده و در حال بهره‌برداری نیز در همین ماده ارائه طریق گردد.
- 10- بند «ح» ماده (7) بی ارتباط با این ماده است؛ چرا که ماده در صدد بیان وظایف کار

گروه توسعه مشارکت عمومی - خصوصی است در حالیکه این بند به فرآیند انتخاب طرف خصوصی می‌پردازد، لازم است بند «ح» در قالب تبصره آورده شود.

11- در بند «ب» ماده (12) اگر اموال منقول و غیرمنقول فقط شامل پروژه‌های طرحهای نیمه‌تمام، زمین و تجهیزات است، عبارت «اعم از» باید حذف و کلمه «شامل» جایگزین آن شود؛ چون وجود عبارت «اعم از» افاده تمثیل می‌کند که در این صورت شامل طرح‌های تمام‌شده یا در حال بهره‌برداری و همچنین ساختمان‌ها و... نیز می‌شود.

12- از آنجائی که ماده (19) در بردارنده حکمی عام است و طرف خصوصی خارجی را مشمول مزایا و تضامین مندرج در ماده (17) و همچنین مشمول مزایای خاص مندرج در ماده (18) می‌داند؛ لذا پیشنهاد می‌شود متن مواد (18) و (19) با یکدیگر جمع شده و در قالب یک ماده ذکر گردد.

13- در ماده (21) لازم است پیش‌بینی شود که تنظیم آیین‌نامه در چه مهلت زمانی انجام می‌شود.

14- طبق ماده (27) در صورتی که طرف خصوصی بر خلاف شرایط مقرر در قرارداد مشارکت عمل کند مالکیت به طرف عمومی اعاده می‌شود. «اعاده مالکیت» به طرف عمومی ابهام داشته و مشخص نیست منظور، ایجاد حق فسخ برای طرف عمومی است یا این که قرارداد مالکیت منفسخ می‌شود. با توجه به آثار متفاوت این دو نهاد حقوقی لازم است منظور از «اعاده مالکیت» مشخص شود.

15- نظر به اینکه مصارف صندوق توسعه ملی در بند «خ» ماده (16) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه مصوب 1395/11/10 معین شده و با توجه به اینکه تأمین بار مالی تعهدات طرف عمومی به شرح مذکور در مواد (12) و (13) لایحه مرقوم، پیش‌بینی شده است بنابراین اطلاق حکم تبصره (2) ماده (14) لایحه با بند «خ» ماده (16) قانون صدرالذکر مغایر است.

16- در ماده (21) لایحه، در موردی که بر اساس مواد (18) و (19) لایحه، طرف خصوصی سرمایه‌گذار خارجی می‌باشد و بین طرفین، اختلاف بروز نماید برای حل اختلاف بهتر است با رعایت اصل یکصد و سی و نهم (139) قانون اساسی موضوع به داور یا داوران یا هیأتی ارجاع گردد.

17- سطر نخست ماده (29) لایحه، «احکام این قانون از تاریخ لازم‌الاجراء شدن آن تا زمانی که در قوانین بعدی نسخ یا اصلاح آنها تصریح نشود معتبر خواهد بود»، با توجه به اصل دوام و استمرار قانون و اینکه فاقد ثمره خارجی می‌باشد، بهتر است حذف شود.

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (1) و (3) ماده (4) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب 1389/3/25 نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

۱- در اجرای بند (۱):

الف- در خصوص لایحه تقدیمی قوانین متعارض ⌘ وجود ندارد.
 Ⓒ وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

ب- در خصوص لایحه تقدیمی قوانین مرتبط ⌘ وجود ندارد.
 Ⓒ وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

۲- در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسیهای به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع Ⓒ لازم است.
 ⌘ لازم نیست.

تعداد سه برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف - نظر اداره کل

- 1- استفاده از واژه انگلیسی «پروژه» مذکور در بند «ج»، «چ»، «ح» ماده (1) و مواد (3)، (6)، (7)، (8)، (9) و (10) لایحه مغایر اصل (15) قانون اساسی است.
- 2- در مورد صندوق توسعه ملی با توجه به اینکه خود دارای اساسنامه مستقل و هیات امنای می باشد و در مورد مصارف منابع صندوق تصمیم گیری می کند و همینطور به موجب بند (3-10) سیاست‌های کلی برنامه ششم نمی توان در قانون بودجه و قوانین دیگر برای مصارف منابع صندوق توسعه ملی تکالیفی ایجاد نمود و بدین ترتیب تبصره (2) ماده (14) و بند «الف» ماده (17) لایحه علاوه بر سیاست‌های کلی، مغایر با ماده (16) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب 1395/11/10 می باشد.
- 3- تبصره (3) ماده (17) لایحه به جهت ایجاد معافیت مالیاتی جدید برای صندوق ضمانت تعهدات، مغایر با بند «الف» ماده (6) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه مبنی بر ممنوعیت معافیت مالیاتی جدید می باشد.
- 4- در ماده (1) لایحه «شهرداری‌ها و دهیاری‌ها» هم در تعریف «طرف عمومی» و هم ذیل تعریف «طرف خصوصی / متقاضی سرمایه گذاری» قید شده اند که محل ایراد است.
- 5- با توجه به حجم کم این لایحه به ویژه فصل دوم آن که شامل یک ماده است، نیازی به فصل بندی وجود ندارد.
- 6- ماده (22) لایحه برای رسیدگی به این موضوع، اختصاص شعب خاص را پیش بینی نموده است که لازم به ذکر است که در مورد اختلافات موضوع این قانون، ضرورتی به تشکیل شعب خاص وجود ندارد ضمن اینکه اصل بر رسیدگی دعاوی به نوبت است و رسیدگی خارج از نوبت امری استثنا است که در با توجه به اهمیت موضوع و احتمال وقوع ضرر فوری به موجب قوانین پیش بینی شده است ضمن اینکه در موضوع این قانون حجم

- پرونده ها آنچنان زیاد نیست که رسیدگی خارج از نوبت را ایجاب نماید.
- 7- ماده (24) لایحه که مواردی را جزء هزینه‌های قابل قبول مالیاتی محسوب نموده است اگر منظور از آن، معافیت مالیاتی باشد مغایر با بند «الف» ماده (6) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه مبنی بر ممنوعیت معافیت مالیاتی جدید می باشد. همچنین از جهت کاهش درآمد دولت مغایر با بند (17) سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی مصوب 1392/11/29 است.
- 8- صدر ماده (29) لایحه، عبارت « تا زمانی که در قوانین بعدی نسخ یا اصلاح آنها تصریح نشود.» عبارتی زاید است.
- 9- تبصره های ماده (29) (به ویژه تبصره‌های 1 و 2) لایحه، ارتباطی با ماده مذکور ندارد و احکام جدیدی را بیان می کند و نباید ذیل این ماده درج شود.
- 10- تبصره (1) ماده (29) لایحه، به شماره ماده قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (44) قانون اساسی اشاره نکرده است و لازم است پس از فعالیت‌های گروه (3)، عبارت (ماده 2) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (44) قانون اساسی (اصلاحی 1395/4/13) اضافه گردد.

جدول سوابق قانونی لایحه مشارکت عمومی - خصوصی

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	مواد
1	اصل سوم - اصل بیست و نهم واصل چهل و چهارم قانون اساسی		کل بندها
2	سیاست‌های کلی نظام در بخش «مشارکت بخش‌های تعاونی و خصوصی در اقتصاد و حدود فعالیت بخش دولتی»	1380/11/06	کل بندها
3	سیاست‌های کلی «تشویق سرمایه‌گذاری»	1389/11/29	کل بندها
4	سیاست‌های کلی «اصل 44 قانون اساسی»	1384/3/1	کل بندها
5	قانون مدیریت خدمات کشوری	1386/7/8	5
6	قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (2)	1393/12/4	23
7	قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی	1381/3/4	کل مواد
8	قانون تأمین اجتماعی با اصلاحات و الحاقات بعدی	1354/04/03	41
9	قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسی با اصلاحات و الحاقات بعدی	1387/03/25	3
10	قانون احداث پروژه‌های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانکها و سایر منابع مالی و پولی کشور با اصلاحات و الحاقات بعدی	1366/08/24	ماده واحده